

Třídící znak						
2	2	8	1	0	5	6

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 29. prosince 2010

k pravidlům obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Expozice nezahrnované do angažovanosti investičního portfolia

Česká národní banka sděluje k § 180 odst. 2 písm. c) a d) vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“):

I. **Expozice nezahrnované do angažovanosti investičního portfolia podle § 180 odst. 2 písm. c) vyhlášky**

1. Vlastnosti expozic nezahrnovaných do angažovanosti investičního portfolia banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo obchodníka s cennými papíry (dále jen „povinná osoba“) podle § 180 odst. 2 písm. c) vyhlášky Česká národní banka dovozuje z bodu 22 preambule směrnice 2009/111/ES (CRD II)¹.
2. Kriteria pro nezahrnování expozic do angažovanosti investičního portfolia jsou tato:
  - a) druh služby podle bodu 4,
  - b) aktivita klienta podle bodu 5 a
  - c) krátkodobost expozice podle bodu 6.
3. Kriteria podle bodu 2 musí být naplněna současně. Nezahrnování expozic do angažovanosti investičního portfolia nemůže být omezeno pouze na některé protistrany.

Druh služby

4. Služby, které generují expozice nezahrnované do angažovanosti investičního portfolia, jsou tyto:

¹ „Vzhledem k tomu, že ztráta vzniklá z expozice vůči úvěrové instituci nebo investičnímu podniku může být stejně vážná jako ztráta plynoucí z jakékoli jiné expozice, je nutné na takové expozice nahlížet jako na jakékoli jiné expozice a jako takové je také hlásit. Pro zmírnění nepřiměřeného dopadu tohoto přístupu na menší instituce bylo nicméně zavedeno alternativní kvantitativní omezení. Kromě toho platí výjimka pro velmi krátkodobé expozice spojené se službami pro klienty, které spočívají v provádění plateb, zúčtování, vypořádání a úschově, s cílem usnadnit řádné fungování finančních trhů a související infrastruktury. Tyto služby zahrnují například hotovostní zúčtování a vypořádání a podobné činnosti pro usnadnění vypořádání. K souvisejícím expozicím patří expozice, které nebylo možné předvídat, a které proto úvěrová instituce plně nekontroluje, mimo jiné bilance mezibankovních účtů vyplývající z plateb klientů, včetně připsaných či odepsaných poplatků a úroků, a další platby za služby pro klienty, stejně jako vydaný či přijatý kolaterál.“

- a) poskytování služeb převodů peněz, včetně provádění platebních služeb, zúčtování a vypořádání v jakékoli měně a korespondenčního bankovníctví a
- b) zúčtování finančních nástrojů a vypořádání transakcí a úschovy pro klienty (*custody services*), která obsahuje přicházející platby výnosů (například úrokové nebo dividendové platby), splacení jistin a dalších plateb spojených s finančními nástroji; mohou to být expozice vůči klientům, korespondentům nebo osobám aktivním v řetězci úschovy (zejména emitentům a platebních agentům).

Aktivita klienta

5. Aktivita klienta může být přímá, tj. činnost z podnětu klienta, nebo také nepřímá, například ve formě poskytnutých nebo přijatých plateb agenty nebo smluvními partnery klientů (úhrady a inkasa, poplatky a úroky, poskytování nebo stahování hotovostního kolaterálu). Expozic vzniklých z obchodování na vlastní účet se toto netýká. Nezahrnují se tyto expozice:
  - a) expozice vzniklé z oddálených příjmů prostředků financování nebo
  - b) jiné expozice, a to
    1. expozice vzniklé z neočekávaných příjmů prostředků a expozice vzniklé z neočekávaných příjetí či poskytnutí prostředků jako důsledku technických nebo vnějších omezení (například okamžik během dne a tržní praxe), přičemž tyto expozice není možné snížit s rozumným úsilím před koncem pracovního dne,
    2. expozice vzniklé z poskytnutého nebo přijatého hotovostního kolaterálu nebo jiných finančních operací s klienty (například převedený kolaterál za účelem účasti na regulovaném finančním trhu nebo za účelem repo obchodů) a
    3. expozice vzniklé v tentýž den jako důsledek diverzifikace expozic; například povinná osoba znovu uloží části nezahrnutých expozic u jiných bank nebo provede repo obchod s jinými bankami a tudíž povinná osoba není schopná vzhledem k technickým nebo vnějším omezením (například okamžik během dne a tržní praxe) diverzifikovat expozice tak, aby následné expozice byly nižší než limit; nezahrnované expozice splňují tyto podmínky:
      - i) původní expozice spadala pod písmeno a) nebo písmena b) bodu 1,
      - ii) diverzifikované expozice vznikly výhradně ze snahy instituce snížit riziko s protistranou diverzifikací částí původní expozice na jednu či více protistran a
      - iii) úvěrová instituce, u níž jsou diverzifikované expozice, musí mít úvěrové hodnocení od agentury pro úvěrové hodnocení, které odpovídá 3. stupni úvěrové kvality nebo lepšímu podle pravidel pro rizikové váhy expozic vůči institucím (standardizovaný přístup pro výpočet kapitálového požadavku k úvěrovému riziku).

Krátkodobost expozice

6. Kriterium krátkodobosti expozice je naplněno, pokud se expozice sníží pod limit do konce následujícího pracovního dne od svého vzniku. Očekává se, že expozice bude snížena pod limit bez zbytečného odkladu. Expozice vůči protistraně na konci dne může být důsledkem různých činností mnoha klientů během dne. Proto překračování limitu ve dnech po sobě jdoucích nemusí znamenat, že se na tyto expozice nevztahuje nezahrnování. Hotovostní kolaterál podle bodu 5 písm. b) bodu 2 se nezahrnuje do angažovanosti za předpokladu, že se nepožaduje jeho držení po pevné či minimální období převyšující další pracovní den.

7. Povinná osoba zajistí postupy a kontrolní mechanismy zabezpečující splnění výše uvedených podmínek. Povinná osoba musí zejména demonstrovat podmínku, že vyňaté expozice vznikly na základě činnosti zákazníků.

II. Expozice nezahrnované do angažovanosti investičního portfolia podle § 180 odst. 2 písm. d) vyhlášky

8. Kriteria pro nezahrnování expozic do angažovanosti investičního portfolia jsou tato:

- a) druh služby podle bodu 10,
- b) poskytovatel služby podle bodu 11 a
- c) krátkodobost expozice podle bodu 12.

9. Kriteria podle bodu 8 musí být naplněna současně.

Druh služby

10. Do angažovanosti investičního portfolia se nezahrnují expozice vůči osobám, které poskytují služby převodů peněz, včetně provádění platebních služeb, zúčtování a vypořádání v jakékoli měně a korespondenční bankovníctví. Tyto expozice se nezahrnují bez ohledu na jejich původ (mohou být například výsledkem operací s finančními nástroji, plateb za koupě, hladkých převodů mezi účty) a způsob platby (platba v hotovosti, zúčtování šeků, inkaso apod.).

Poskytovatel služby

11. Do angažovanosti investičního portfolia se nezahrnují expozice vůči poskytovateli služeb podle bodu 10. Tento poskytovatel služeb nemusí být platební institucí podle směrnice Evropské unie upravující platební služby. Služby podle bodu 10 nemusí být u poskytovatele hlavními poskytovanými službami. Avšak v každém případě poskytovatel služeb podle bodu 10 musí podléhat regulaci a dohledu v členském státě nebo předpisům ekvivalentním právu Evropské unie.

Krátkodobost expozice

12. Kriterium krátkodobosti expozice je naplněno, pokud se expozice sníží pod limit do konce daného pracovního dne (vnitrodenní expozice). Očekává se, že expozice bude snížena pod limit bez zbytečného odkladu.

III. Závěrečná ustanovení

13. Povinná osoba uplatňuje postupy a kontrolní mechanismy, které zabezpečí splnění kritérií podle bodů I a II.

14. Česká národní banka řadí, ve smyslu § 9 vyhlášky, k uznávaným standardům pro stanovení hodnoty podkladových expozic pro účely angažovanosti *Implementation guidelines on Article 106(2)(c) and (d) of Directive 2006/48/EC recast* vydanou Evropským výborem bankovních dohledů (CEBS) v červenci 2010; www.c-eps.org.

15. Podle tohoto úředního sdělení se postupuje od 31. prosince 2010.

Viceguvernér

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D. v.r.

Sekce regulace a analýz finančního trhu
Odpovědný zaměstnanec:
prof. Ing. Jílek, CSc., tel.: 224 413 017